Trafikutskottets betänkande 1980/81:13

om anslag till Trafiksäkerhet (prop. 1980/81:100)

SJÄTTE HUVUDTITELN

Trafiksäkerhet

Trafiksäkerhetsverket: Förvaltningskostnader m. fl. anslag. Regeringens förslag i proposition 1980/81:100 bilaga 9 (kommunikationsdepartementet) under avsnitt C. Trafiksäkerhet, punkterna C 1–C 5 (s. 23–28), till medelsanvisning för budgetåret 1981/82 under de skilda anslagen innebär

att till Trafiksäkerhetsverket: Förvaltningskostnader anvisas ett förslagsanslag på 33 238 000 kr.,

att till Trafiksäkerhetsverket: Uppdragsverksamhet anvisas ett förslagsanslag på 1 000 kr.,

att till Trafiksäkerhetsverket: Bil- och körkortsregister m. m. anvisas ett förslagsanslag på 116 306 000 kr.,

att till Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid järnvägskorsningar anvisas ett reservationsanslag på 11 989 000 kr.,

att till Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande anvisas ett anslag på 5 750 000 kr.

Motionerna

I motion 1980/81:991 av Hans Nyhage m. fl. (m, c, fp) yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen uttalas om Marks kommun som mottagningsort för förarprov.

I motion 1980/81:1744 av Bertil Zachrisson m. fl. (s) yrkas, såvitt nu är i fråga (yrkande 14), att riksdagen beslutar att till Trafiksäkerhetsverket: Förvaltningskostnader för budgetåret 1981/82 under sjätte huvudtiteln anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 1 000 000 kr., förhöjt förslagsanslag av 34 238 000 kr.

Utskottet

I sin anslagsframställning för nästa budgetår har trafiksäkerhetsverket för anslaget till *förvaltningskostnader* begärt en höjning med 6 696 000 kr. Det i samband därmed redovisade besparingsalternativet – innebärande minskning med två procent efter pris- och löneomräkning – medför däremot en anslagshöjning med endast 2 888 000 kr. Detta kan enligt verket

uppnås genom dels en indragning av fyra tjänster, dels en reducering av resor och expensmedel och dels en reducering av informationsmedel.

Föredragande departmentschefen ansluter sig i huvudsak till trafiksäkerhetsverkets beräkningar och de prioriteringar verket gör för att uppnå besparingsalternativet. Enligt hans mening bör dock medel för informationsverksamheten utgå med ett i förhållande till innevarande budgetår oförändrat belopp. En indragning av tjänster och en minskning av resor och expensmedel möjliggör vidare en ökning av verkets medel för materialundersökningar och utredningar.

Med anledning av förslaget yrkas i motion 1980/81:1744 (gruppmotion s) en ytterligare höjning med 1 milj. kr.

Motionärerna hänvisar därvid till de omfattande behoven av informationsinsatser från verkets sida och den stora betydelse verksamheten har för en förbättring av trafiksäkerheten – inte minst med avseende på barnens och andra s. k. oskyddade trafikanters trafikmiljö.

Även utskottet anser verksamheten vara angelägen men finner sig dock kunna godta föredragandens förslag om en nominellt oförändrad medelstilldelning för ändamålet. Härav följer att utskottet avstyrker motionsyrkandet i fråga.

I motion 1980/81:991 (m, c, fp) begärs att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen uttalas om Marks kommun som mottagningsort för körkortsprov.

Motionärerna erinrar därvid om att invånarna i Marks kommun i södra Västergötland med centralorterna Kinna och Skene beträffande uppkörning för körkort f. n. främst är hänvisade till Borås. Avståndet från de två centralorterna till Borås är 35 resp. 40 km. Varje dag genomför de tre körskolorna i bygden i princip dubbla turer till Borås för övningskörning med fyra fem körkortsaspiranter per tur. Dessa är till övervägande delen antingen elever vid Marks gymnasieskola i Skene eller förvärvsarbetande.

Från såväl undervisningssynpunkt som av arbetsmarknadsmässiga skäl anses av motionärerna den frånvaro som blir följden härav ytterst otillfredsställande. De ekonomiska konsekvenserna sägs också vara betydande. Kinna/Skene anses vidare beträffande trafik- och trafikmiljöförhållanden motsvara minst de förehållanden som gäller för t. ex. Ulricehamn, Gislaved, Bräcke och Hammarstrand, vilka samtliga är mottagningsorter för förarprov.

En decentralisering av det ifrågavarande körkortsprovet till Marks kommun skulle enligt motionärerna innebära något ökade kostnader för trafiksäkerhetsverket, vilka dock anses vara av ringa omfattning i jämförelse med de kostnader som nuvarande förhållanden för med sig för samhället, näringslivet och enskilda personer.

Frågor av det slag som i motionen tas upp bör enligt utskottets uppfattning närmast prövas av vederbörande verk och departement. En sådan

prövning har – vilket dock inte framgår av motionen – nyligen skett. Trafiksäkerhetsverket har därvid framhållit att vid fastställande av mottagningsort för förarprov bl. a. måste beaktas frågan om orten har sådana trafikmiljö- och trafikförhållanden att utslagsgivande prov kan åstadkommas. Enligt verkets mening föreligger emellertid inte sådana trafikförhållanden i Kinna eller Skene att vissa i verkets kursplan för förarutbildning föreskrivna praktiska utbildningsmoment kan genomföras. Orterna har sålunda ej den trafikintensitet och erbjuder inte sådana variationsmöjligheter vid uppläggning och utvärdering av förarprov som erfordras för att kunna genomföra utslagsgivande prov.

Hos regeringen anförda besvär över verkets beslut har avslagits.

Med hänvisning till det anförda finner inte utskottet anledning nu föreliggga att från riksdagens sida göra det av motionärerna begärda uttalandet i frågan. Motionen avstyrks därför.

Från anslaget till *uppdragsverksamhet* betalas löner och omkostnader för fordonsbyrån, körkortsbyrån samt de delar av kanslibyrån och den regionala organisationen som inte betalas från förvaltningsanslaget.

Inkomster genom avgifter knutna till verksamheten tillförs inkomsttitlar under uppbörd i statens verksamhet. Utöver tilldelade anslag får varje år en viss procent av beräknade inkomster disponeras. Dessa medel skall bl. a. täcka kostnader för ett antal förarprövare och kontorister i den regionala organisationen samt extra lönekostnader till följd av löneavtal.

Enligt trafiksäkerhetsverkets mening är det otillfredsställande att en stor del av de löpande kostnaderna för verksamheten ligger utanför anslaget.

Verket har tidigare begärt ändrad anslagsform för detta anslag och föreslagit övergång till s. k. 1 000-kronorsanslag. På uppdrag av regeringen har verket i anslagsframställningen för budgetåret 1981/82 närmare redovisat effekterna av en sådan anslagsändring. Dessa anges därvid bli en bättre och snabbare anpassning av insatser inom berörda områden och ökat kostnadsmedvetande och kostnadsansvar på myndighetsnivå.

Efter hörande av riksrevisionsverket tillstyrker föredraganden den av trafiksäkerhetsverket förordade ändringen av anslaget och att detta förs upp med ett formellt belopp på 1 000 kr. Den föreslagna anslagskonstruktionen överensstämmer med den som redan tillämpas för ett antal myndigheter med uppdragsverksamhet.

Även utskottet finner den föreslagna omläggningen lämplig och tillstyrker därför förslaget härom.

För *bil- och körkortsregistreringen* samt framställning av körkort föreslås ca 116 milj. kr., innebärande en uppräkning med ca 12,6 milj. kr. Av höjningen avses ca 6,2 milj. kr. ersättning till postverket för portokostnader som efter systemomläggningen inte längre ersätts från statsbudgeten. Vidare beräknas medel för bl. a. datorsystem och tillverkning av körkort m. m. Förslaget tillstyrks av utskottet.

Utskottet tillstyrker vidare att bidragsanslaget för *trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid järnvägskorsningar* i enlighet med förslaget i propositionen räknas upp med 500 000 kr. till ca 12 milj. kr.

Till *Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande* föreslås i propositionen ett anslag om 5 750 000 kr., innebärande en ökning med 1 000 000 kr. Utskottet tillstyrker förslaget härom.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till regeringens förslag och med avslag på motion 1980/81:1744 (s) yrkande 14 till *Trafiksäkerhetsverket: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 33 238 000 kr.,
2. att riksdagen avslår motion 1980/81:991 (m, c, fp) om Marks kommun som mottagningsort för förarprov,
3. att riksdagen till *Trafiksäkerhetsverket: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 1 000 kr.,
4. att riksdagen till *Trafiksäkerhetsverket: Bil- och körkortsregister m.m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 116 306 000 kr.,
5. att riksdagen till *Bidrag till trafiksäkerhetsfrämjande åtgärder vid järnvägskorsningar* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag på 11 989 000 kr.,
6. att riksdagen till *Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande* för budgetåret 1981/82 anvisar ett anslag på 5 750 000 kr.

Stockholm den 12 februari 1981

På trafikutskottets vägnar
BERTIL ZACHRISSON

Närvarande: Bertil Zachrisson (s), Rolf Clarkson (m), Essen Lindahl (s), Rolf Sellgren (fp), Nils Hjorth (s), Wiggo Komstedt (m), Kurt Hugosson (s), Rune Torwald (c), Birger Rosqvist (s), Sixten Pettersson (m), Anna Wohlin-Andersson (c), Ove Karlsson (s), Eric Rejdnell (fp), Ivar Franzén (c) och Margit Sandéhn (s).

Reservation

Trafiksäkerhetsverket: Förvaltningskostnader (mom. 1)

Bertil Zachrisson, Essen Lindahl, Nils Hjorth, Kurt Hugosson, Birger Rosqvist, Ove Karlsson och Margit Sandéhn (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 2 som börjar med "Motionärerna hänvisar" och slutar med "i fråga" bort ersättas med text av följande lydelse:

Såsom framhålls i motionen är behoven av informationsinsatser från trafiksäkerhetsverkets sida stora. Ändå har i budgeten en kraftig real minskning skett av resurserna för informationsverksamheten.

Barn i trafiken är en av de huvudkampanjer för 1980-talet, som därmed hotas. De övriga områden som har prioriterats av trafiksäkerhetsverket är människan och trafiken samt trafiknykterheten.

Även utskottet anser verkets informationsverksamhet vara av stor betydelse för att förbättra trafiksäkerheten. För att upprätthålla informationsaktiviteterna – i första hand i vad gäller de oskyddade trafikanternas trafikmiljö – bör därför i enlighet med motionärernas förslag ytterligare 1 milj. kr. anvisas för ändamålet.

dels att utskottets hemställan under 1 bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen med anledning av regeringens förslag och med bifall till motion 1980/81: 1744 (s) yrkande 14 till *Trafiksäkerhetsverket: Förvaltningskostnader* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag på 34 238 000 kr.,

Norstedts Tryckeri, Stockholm 1981